

Μετὰ τὸν θάνατόν του, ἡ Ἑνετικὴ Δημοκρατεία παρεμβάσα διέταξεν, ἵνα δαπάνη τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Κισσάμου στέλλωνται δώδεκα μόνον νέοι, πρῶτον μὲν εἰς Ῥώμην, εἶτα δὲ εἰς Πατάβιον, πρὸ ἐκπαίδευσιν⁽¹⁾.

Ἐμμανουὴλ Γλυζώνιος.

Χῖος διατρίψας ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν Βενετία, ἔνθα καὶ ἐν βαθυτάτῳ γῆρα ἀπεβίωσε (1596). Ἐπεφορτίσθη ὑπὸ Καρόλου τῆς Ἰσπανίας τὴν συλλογὴν ἑλληνικῶν χειρογράφων, τὰ ὅποια ἐγκατέλιπεν ἀποθνήσκων διὰ διαθήκης, μετὰ τῆς ἄλλης βιβλιοθήκης του συνισταμένης ἐξ ἑλληνικῶν καὶ λατινικῶν ἐκδόσεων καὶ χειρογράφων εἰς τὴν ἐν Βενετία, ἑλληνικὴν κοινότητα, μετὰ τὴν παραγγελίαν ἵνα παραδοθῶσιν εἰς τὸν Φίλιππον, διάδοχον τοῦ Καρόλου. Ἐχρημάτισε φίλος Μαργουνίου, Σεβήρου, καὶ ἄλλων τότε διαπρεπόντων ἐπὶ παιδείᾳ Ἑλλήνων.

Συνέγραψε καὶ ἐξέδωκε τῷ 1568 « Βιβλίον πρόχειρον τοῖς πᾶσι περιέχον » τὴν τε πρακτικὴν ἀριθμητικὴν, καὶ περὶ τοῦ πῶς εὐρίσκειν ἕκαστος τὸ ἄγιον » πάσχα, καὶ τέλειον πασχάλιον αἰὶ καὶ πάντοτε, καὶ περὶ εὐρέσεως σελήνης » ἐν ποίᾳ ἡμέρᾳ γίνεται ἡ γέννα αὐτῆς ».

Τὸ συνταγμάτιον τοῦτο ἐπὶ πλεόντων τῶν δύο ἑκατονταετηρίδων συνεχῶς ἀνετυπούμενον ὑπῆρχε τὸ μόνον βοήθημα διὰ τοὺς θέλοντας λαβεῖν ἰδέαν ἀριθμητικῆς⁽²⁾. Ἐν τοῖς προλεγομένοις ὁ Γλυζώνιος ἀναφέρει καὶ ταῦτα. « Νῦν » δὲ ἐπειδὴ τὸ πᾶν τῆς σοφίας ζημιωθέντες, εἰς τοσοῦτον ἀπαιδευσίας προήχθημεν, ἅμα μὲν τῆς βασιλείας στερηθέντες, ἅμα δὲ πάσης σοφίας τε καὶ » ἐπιστήμης γυμνωθέντες (οἷς κρίμασι Κύριος οἶδε), δεῖν ἔγνω μὴ παριδεῖν, » ἀλλὰ κἂν ἐκείνων, ἅπερ τῶν ἀναγκαίων ἐστί, καὶ ἐπὶ ταῖς ἡμῶν ἐμπορίαις » χρώμενα, πᾶσι δωρὸν τι κοινὸν καὶ ἐπωφελεὲς ἐκτυπώσας χρήσασθαι ».

Τῷ 1588 ἐξέδοτο τὸ Εὐαγγέλιον, ἐν ᾧ προσήρτηται,

« Εὐαγγελιστάριον περιέχον τὴν τῶν Εὐαγγελιστῶν διαδοχὴν, πόθεν ἄρχον- » ται καὶ ποῦ καταλήγουσιν, ἔτι δὲ καὶ κανόνας λέ, οἷς εὐρίσκεται αἰείποτε » τὸ Εὐαγγέλιον τῶν Κυριακῶν τοῦ ὅλου ἑνιαυτοῦ, ὁμοίως καὶ τὸ ἑωθινόν, » καὶ ποῖος ἤχος ψάλλεται ἐν ἑκάστη Κυριακῇ, καὶ ἕτερα ἀναγκαῖα περὶ τοῦ » εἰρεῖν τὴν ἡμέραν τοῦ ἁγίου Πασχα, καὶ Πασχάλιον διηγετικῆς, συντεθὲν καὶ » ἐκδοθὲν παρ' ἐμοῦ Ἐμμανουὴλ τοῦ Γλυζωνίου, ἔτι ἀπὸ τῆς ἐνσάρχου οἰκονο- » μίας καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. In Venezia, apresso di Missier » Manoli Glinzoni, MDLXXXVIII⁽³⁾ ».

(1) *Histor. Gymn. Patav. I, σελ. 39.*

(2) Ὁ Θεσσαλὸς Ἑλλάδιος λέγει περὶ τοῦ εὐμεθοῦς τῆς ἀριθμητικῆς ταύτης « *Simplici quadam arti absque ulla difficultate resolvat.* » (*Status praesens Ecclesiae Graecae.*)

(3) Ἀνετυπώθη τὸ Εὐαγγελιστάριον τοῦ Γλυζωνίου ἐν 1671 παρὰ Ν. Γλυκῆ,